

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ПРОГРАМА
додаткового вступного випробування
для вступників на навчання
за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»
(на основі здобутого ступеня «бакалавр», освітньо-кваліфікаційного
рівня «спеціаліст», освітнього ступеня «магістр»)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Абітурієнти, які здобули освітній ступінь (ОС) «бакалавр», освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) «спеціаліст», освітній ступінь «магістр» за іншими спеціальностями, попередньо складають додаткове вступне випробування у формі співбесіди для визначення рівня теоретичних знань, необхідних для опанування спеціальності 229 «Громадське здоров'я» галузі «охорона здоров'я». За умови успішного проходження додаткового вступного випробування вони допускаються до подальших вступних випробувань. Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін відповідно до програми підготовки фахівця за ОС «магістр» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки за ОС «магістр» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за ОС «бакалавр», ОКР «спеціаліст» або ОС «магістр» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі «охорона здоров'я». Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Змістом програми є питання з дисциплін, які охоплюють знання, необхідні для засвоєння нової інформації за спеціальністю «Громадське здоров'я», а саме:

- знання особистісних та соціальних засад збереження та зміцнення індивідуального здоров'я;
- сучасні уявлення про наукові основи здорового способу життя.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Загальна теорія здоров'я.
2. Основи здорового способу життя.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Питання з дисципліни «Загальна теорія здоров'я»

1. Визначення поняття «здоров'я» за ВООЗ, складові здоров'я.
2. Складові здоров'я та їх коротка характеристика.
3. Характеристика факторів, що впливають на здоров'я людини.
4. Вплив довкілля на здоров'я людини.
5. Вплив соціального середовища на здоров'я людини.
6. Вплив технічного прогресу на здоров'я, позитивні та негативні фактори.
7. Вплив способу життя на формування здоров'я.
8. Спадковість та її вплив на формування здоров'я.
9. Роль медичної допомоги у формуванні здоров'я.
10. Фізична складова здоров'я: принципи формування, шляхи підтримання та покращення.
11. Вплив способу життя на фізичну складову здоров'я.
12. Психічна складова здоров'я: принципи формування, види порушень, шляхи покращення.
13. Чинники, що впливають на психічне здоров'я людини.
14. Духовна та психічна складові здоров'я.
15. Стрес як чинник впливу на психічну складову здоров'я, методи керування стресом.
16. Соціальна складова здоров'я, її формування та вплив на здоров'я.
17. Якість життя як стан особистості. Значення для підтримання та відновлення здоров'я.
18. Показники стану здоров'я дитячого населення. Спостереження за станом здоров'я і фізичним розвитком дітей та підлітків.
19. Фізичний розвиток як один з найважливіших критеріїв оцінки стану здоров'я.
20. Вплив температури, вологості, швидкості руху повітря на здоров'я людей.
21. Глобальний характер забруднення гідросфери, атмосферного повітря, ґрунту в сучасних умовах і пов'язані з цим проблеми профілактики порушення здоров'я населення.
22. Профілактика порушень здоров'я, обумовлених несприятливими діями кліматичних факторів.
23. Стать і гендер, їх ознаки, гендерні ролі та стереотипи.

24. Найбільш поширені неінфекційні захворювання, їх вплив на суспільне здоров'я.
25. Культура здоров'я, її формування протягом життя.
26. Санітарна освіта та її завдання.
27. Санітарна освіта, рівні, принципи, методи.
28. Профілактика порушень здоров'я, методи проведення.
29. Особиста гігієна як фактор збереження здоров'я.
30. Репродуктивне здоров'я та репродуктивні права людини.

Питання з дисципліни «Основи здорового способу життя»

1. Поняття «спосіб життя», категорії способу життя.
2. Характеристика основних факторів, що впливають на спосіб життя.
3. Здоровий спосіб життя, його складові.
4. Формування здорового способу життя молоді.
5. Фізична та рухова активність, їх значення для здоров'я.
6. Фізична активність та її принципи.
7. Рекомендації ВООЗ щодо фізичної активності різних груп населення.
8. Переваги рухової активності для здоров'я людини.
9. Гіпокінезія, види, причини виникнення.
10. Гіпокінезія, гіподинамія, їх вплив на здоров'я людини.
11. Причини недостатньої фізичної активності людей.
12. Заходи покращення фізичної активності населення.
13. Режим праці і відпочинку як складова здорового способу життя.
14. Активний відпочинок, види, значення для здоров'я.
15. Пасивний відпочинок, сон та його значення.
16. Гігієнічні вимоги до сну.
17. Види харчування залежно від біологічної дії їжі, групи населення, на які вони спрямовані.
18. Раціональне харчування та його значення в профілактиці неінфекційних захворювань.
19. Білки, їх функції та значення для раціонального харчування.
20. Жири, їх функції та значення для раціонального харчування.
21. Вуглеводи, їх функції та значення для раціонального харчування.
22. Значення мінеральних речовин для раціонального харчування.
23. Значення вітамінів для раціонального харчування.
24. Значення збалансованості харчування для раціонального харчування.
25. Визначення поняття «раціональне харчування», закони харчування.
26. Основні вимоги до харчового раціону, показники якісного раціону.
27. Законодавчі норми фізіологічної потреби у харчових речовинах та енергії для різних груп населення.
28. Фізіологічна роль та гігієнічне значення води.
29. Загартовування, значення для здоров'я, принципи та види загартовування.
30. Значення тютюнопаління для окремої людини та соціуму.
31. Нікотинова залежність та її вплив на організм.

32. Заходи політики країн Європейського регіону відповідно до Основоположної Конвенції ВООЗ з боротьби проти паління.
33. Вживання тютюну через кальян та його вплив на здоров'я людини.
34. Сучасні системи вживання тютюну, їх вплив на здоров'я людини.
35. Основні методи профілактики тютюнопаління серед загального населення, підлітків та молоді.
36. Алкоголь та вплив його вживання на організм людини.
37. Причини вживання алкоголю різними категоріями населення: загального, жінок, дітей, підлітків.
38. Фізіологічні впливи алкоголю на організм людини.
39. Методи профілактичної роботи щодо вживання алкоголю різними категоріями населення.
40. Вживання наркотичних речовин як проблема суспільства та окремої людини.
41. Причини вживання наркотичних речовин.
42. Профілактика вживання наркотичних речовин, форми та методи.
43. Стратегія зменшення шкоди від вживання наркотиків, завдання та інструменти.
44. Принципи впровадження стратегії зменшення шкоди від вживання наркотиків.
45. Репродуктивне здоров'я, основні проблеми репродуктивного здоров'я на рівні суспільства.
46. Безпечна, ризикована та захищена статеві поведінка, позитивні та негативні наслідки.
47. Інфекції, що передаються статевим шляхом, їх види та вплив на репродуктивне здоров'я.
48. Контрацептиви, їх види, правила використання.
49. Планування сім'ї, вагітності, значення для здоров'я потомства.
50. Вимоги до режиму праці і відпочинку при роботі з комп'ютером.
51. Інтернет-залежність, види, основні критерії та причини.
52. Профілактика комп'ютерної залежності: напрями, заходи.
53. Хвороби цивілізації та їх залежність від способу життя.
54. ВІЛ-інфекція як наслідок способу життя, поширення в Україні.
55. ВІЛ-інфекція, основні шляхи інфікування.
56. ВІЛ-інфекція, методи запобігання її поширенню.
57. Туберкульоз як соціально небезпечне інфекційне захворювання.
58. Захворювання, які виникають внаслідок неправильного способу життя.
59. Соціально небезпечні інфекційні захворювання, значення для здоров'я населення та кожної людини.
60. Формування здорового способу життя серед учнівської молоді.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати додаткового вступного випробування для вступників оцінюються оцінками «рекомендовано» чи «не рекомендовано». У випадку одержання оцінки «не рекомендовано» вступник до участі у наступних випробуваннях не допускається. Абітурієнти, які вступають за результатами співбесіди, відповідають на три теоретичні питання. Абітурієнт повинен занотувати основні моменти відповіді на теоретичні питання білета, оскільки в разі апелювання вступником рішення екзаменатора, відповідь абітурієнта оцінюють за записами, які він зробив під час підготовки до відповіді. На підготовку вступникові до усної відповіді відводиться 30 хвилин. Оцінка «рекомендовано» виставляється, якщо абітурієнт вільно володіє визначеним програмою матеріалом, вміє чітко й точно формулювати відповіді на питання, у відповідях допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Оцінка «не рекомендовано» виставляється, якщо абітурієнт не усвідомлює змісту питань, відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, відсутність знань термінології, відповіді характеризуються намаганням вгадати вірну відповідь на запитання, неможливість відповіді.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА / РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА / ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Апанасенко Р.Л., Попова Л.А. Медична валеологія. – Київ: Здоров'я, 2005.
2. Грибан В.Г. Валеологія: Підручник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2008. – 214 с.
3. Єжова О. О. Здоровий спосіб життя: навч. посібник / О. О. Єжова. – Суми: Університетська книга, 2010. – 128 с.
4. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. – 488 с.
5. Загальні питання методики викладання валеологічних дисциплін: методичний посібник / Г. М. Тимченко, Тимченко А. М. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 64 с.
6. Міхеєнко, О. І. Загальна теорія здоров'я: навчальний посібник / О. І. Міхеєнко. – Суми : Університетська книга, 2017. – 156 с.
7. Основи здорового способу життя: підручник / М.І. Кручаниця, В.В. Кручаниця, К.П. Мелега, О.А. Дуло, Н.В. Розумикова. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. – 264 с.
8. Якобчук А. В. Основи медичної валеології: навч. посібник / А. В. Якобчук, О. Г. Курик. – 2-ге вид. – Київ: Ліра-К, 2015. – 244 с.